Plan ve Bütçe Komisyonundaki karşı oy yazımızda da belirttiğimiz gibi, bu yasanın getirilecek Anayasa değişikliğiyle birlikte yeniden ele alınmasını öneriyor, hepinize saygılar sunuyorum. (Anavatan Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yiğit.

AK Parti Grubu adına, Nevşehir Milletvekili Osman Seyfi, aynı zamanda şahsı adına. (AK Parti sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA OSMAN SEYFİ (Nevşehir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; görüşülmekte olan kanun tasarısı hakkında AK Parti Grubunun ve şahsımın görüşlerini bildirmek için söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, görüşülmekte olan kanun... Sadece bizde değil, aşağı yukarı dünyada 100'ü aşkın ülkede kullanılan ve yürürlükte bulunan bir müesseseyi konuşuyoruz. Kurum olarak kamu denetçiliği, taa bundan üçyüz yıl önce İsveç'te başlamış ve sırasıyla çeşitli Avrupa ülkelerine, hatta Latin Amerika'ya kadar yayılmış bir kurumdur. İsveç dilinde delege, avukat, temsil etme yetkisi verilen kişi anlamına gelmekte, kurum olarak da parlamentoyu temsil eden büro manasını taşımaktadır; yine, İspanya'da halkın savunucusu, Avusturya'da halkın avukatı, Fransa'da arabulucu, Türkiye'de ise kamu hakemi, kamu denetçisi, halk gözlemcisi gibi isimlerle anılmakta, kanunda da, bu tasarıda da kamu denetçisi olarak isimlendirilmektedir.

Değerli arkadaşlarım, Cumhurbaşkanlığı tarafından daha önce gönderilen bu tasarı, Cumhurbaşkanlığı tarafından tekrar görüşülmek üzere iade edilmiştir. Her ne kadar 9 sayfalık bir iade gerekçesi varsa da, bunun, özet olarak, gönderilen iade gerekçelerini 3 kısımda özetlemek mümkündür ve burada da, benden önceki muhalefet partilerinin sözcülerince de ifade edildi:

1 - Anayasaya aykırıdır. Neden aykırıdır; Anayasada bu kurumla ilgili herhangi bir hüküm yoktur.

2 - Türkiye Büyük Millet Meclisinin görevleri içerisinde bunun seçimi sayılmamaktadır.

3 - Genel olarak, hukukî genel prensipler olarak parlamenter sisteme aykırıdır denilmektedir. Bu 3 konuda özetlemek genelde mümkündür.

Değerli arkadaşlarım, dünya tatbikatına baktığımız zaman bu kurum, bazılarında anayasa müessesesi olarak oluşturulmuş, bazılarında ise yasal müessese olarak oluşturulmuştur. Anayasada olacak diye bir mecburiyet yoktur. Her şeyin de anayasada yazılması mümkün değildir. Anayasalar devletin işleyişini, yapısını, örgütlenmesini, kuvvetlerin fonksiyonlarını, yetkilerini ve bu arada, bilhassa, insan hak ve hürriyetlerini düzenleyen belgelerdir. Bütün her şeyin anayasalarda yazılması mümkün de değildir, gerek de yoktur. Hatta, bazen anayasalar, İngiltere'de olduğu gibi yazılı da değildir, yazılı bir anayasa da bulunmamaktadır. Bu bakımdan, Anayasaya aykırı olduğunu ifade etmek doğru bir şey değildir. Niye doğru değildir; değerli arkadaşlarım, dünyada anayasacılık hareketleri bilhassa ferdin hak ve hürriyetlerini korumak için, idarenin yetkilerini kısıtlamak için geliştirilmiş bir müessesedir. Burada, gerek amaç maddesinde gerekse 9 uncu maddede açık ve sarih olarak şu ifade ediliyor: Türkiye Cumhuriyetinin Anayasada belirtilen nitelikleri çerçevesinde, adalet anlayışı içerisinde, insan haklarına saygı, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmak üzere bu kurumun oluşturulduğu yazılıyor. Hedef, Anayasada da insan hak ve hürriyetlerinin korunması, idarenin iyi işlemesi; kanunda da, bu amaçlar açık ve net olarak yazılmıştır. Öyleyse, amaç yönünden bir aykırılık yoktur. Anayasaların da genel amacı bu değil midir?!

Kaldı ki, Anayasada yeri yoktur denirken, Anayasanın 74 üncü maddesini birlikte okuyalım -maddeyi tam olarak okumuyorum- Türkiye'de ikamet eden gerek Türk vatandaşları, mütekabiliyet esası olmak suretiyle yabancılar kendileriyle veya kamuyla ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazıyla başvurma hakkına sahiptir diyor.